BÀI GIẢNG: CỘNG ĐỒNG ASEAN: TỪ Ý TƯỞNG ĐẾN HIỆN THỰC
CHUYÊN ĐỀ: ASEAN: NHỮNG CHẶNG ĐƯỜNG LỊCH SỬ
MÔN: LỊCH SỬ 12
GIÁO VIÊN: THẦY TRẦN THANH QUANG

MỤC TIÊU

- ✓ *Biết cách sưu tầm và sử dụng tài liệu để tìm hiểu quá trình hình thành và mục tiêu của Cộng đồng ASEAN.*
- ✓ *Nêu được nét chính về ý tưởng, mục tiêu và kế hoạch xây dựng Cộng đồng ASEAN.*
- ✓ *Trình bày được nội dung ba trụ cột của Cộng đồng ASEAN.*
- ✓ *Nêu được những thách thức và triển vọng của Cộng đồng ASEAN; Có ý thức sẵn sàng tham gia vào các hoạt động xây dựng Cộng đồng ASEAN.*

1. Ý TƯỞNG, MỤC TIÊU VÀ KẾ HOẠCH XÂY DỰNG CỘNG ĐỒNG ASEAN

a) Ý tưởng xây dựng Cộng đồng ASEAN

Ý tưởng xây dựng Cộng đồng ASEAN qua các mốc sự kiện sau:

- Từ Tuyên bố Băng Cốc (1967) nêu mục tiêu: xây dựng cộng đồng thịnh vượng và hòa bình ở Đông Nam Á.
- Tại Hội nghị cấp cao không chính tại Ma-lay-xi-a (1997), ASEAN thông qua văn kiện Tầm nhìn ASEAN 2020, nêu rõ việc xây dựng Cộng đồng ASEAN.

=> định hướng sự phát triển trong tương lai, hợp tác sẽ phát triển lên một nấc thang mới, hướng tới một Đông Nam Á gắn kết, hữu nghị và hợp tác.

b) Mục tiêu xây dựng Cộng đồng ASEAN

- Mục tiêu: Xây dựng có tổ chức hợp tác liên chính phủ có liên kết sâu rộng, ràng buộc hợp với ba trụ cột chính và mở rộng hợp tác ngoại khối.
- Cơ sở pháp lí: Hiến chương ASEAN.

c) Kế hoạch xây dựng Cộng đồng ASEAN

- Hội nghị cấp cao ASEAN 14 ở Thái Lan (2009) thông qua "*Lộ trình xây dựng Cộng đồng ASEAN (2009-2015)*" nhằm:
  - + đưa ASEAN trở thành cộng đồng gắn kết hơn về kinh tế, chính trị, an ninh, có trách nhiệm về xã hội đối với người dân.
  - + tăng cường đối ngoại, thông qua cơ chế hợp tác khu vực do ASEAN giữ vai trò chủ đạo.
- Ngày 22/11/2015, các nhà lãnh đạo ASEAN đã ký Tuyên bố Cu-a-la Lăm-pơ chính thức thành lập Cộng đồng ASEAN (kể từ ngày 31/12/2015).

2. BA TRỤ CỘT CỦA CỘNG ĐỒNG ASEAN

a) Cộng đồng Chính trị - An ninh ASEAN (APSC)

- Mục tiêu: tạo dựng khu vực hòa bình và an ninh; nâng cao hợp tác chính trị - an ninh lên nấc thang mới cao hơn và chặt chẽ hơn.

- APSC không tạo khối phòng thủ chung mà tuân thủ các nguyên tắc cơ bản của ASEAN: đồng thuận, không can thiệp vào công việc nội bộ, không sử dụng vũ lực và đe dọa sử dụng vũ lực, thúc đẩy ổn định, hòa bình và hợp tác khu vực.

b) Cộng đồng Kinh tế ASEAN (AEC)

- Mục tiêu:

+ tạo một thị trường và cơ sở sản xuất chung.
+ đẩy mạnh sự lưu chuyển tự do hàng hóa, dịch vụ, đầu tư, vốn và lao động có tay nghề.
+ xây dựng khu vực kinh tế có sức cạnh tranh cao, năng động, phát triển đồng đều, hội nhập đầy đủ vào nền kinh tế toàn cầu.

c) Cộng đồng Văn hóa – Xã hội ASEAN (ASCC)

- Hướng tới sự hài hòa, bình đẳng và công bằng xã hội, nâng cao ý thức về cộng đồng và bản sắc chung ASEAN.

- Tạo gắn kết và thuận lợi cho trụ cột Kinh tế và Chính trị - An ninh

3. CỘNG ĐỒNG ASEAN SAU NĂM 2015

***Tầm nhìn ASEAN sau năm 2015**

- Tháng 11/2015, ASEAN thông quan văn kiện Tầm nhìn Cộng đồng ASEAN 2025 nhằm làm sâu sắc hơn sự hợp tác.

- Ngoài ba trụ cột AEC, APSC, ASCC, ASEAN còn chú trọng hợp tác về chuyển đổi số, kinh tế số, kinh tế xanh.

***Những thách thức của Cộng đồng ASEAN**

- Thách thức an ninh đến từ cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn; thay đổi cấu trúc địa - chính trị khu vực châu Á - Thái Bình Dương nói riêng và toàn cầu nói chung.

- Sự đa dạng của các nước thành viên về chế độ chính trị, tôn giáo, khoảng cách về phát triển kinh tế giữa các nước thành viên.

- Nguy cơ chia rẽ của ASEAN về các vấn đề khu vực và quốc tế, đặc biệt là khi ASEAN vận hành dựa trên nguyên tắc đồng thuận.

- Thách thức an ninh phi truyền thống gia tăng, như ô nhiễm môi trường, biến đổi khí hậu, tội phạm xuyên quốc gia, dịch bệnh.... đe doạ môi trường hoà bình, an ninh, ổn định để phát triển của Cộng đồng ASEAN.

***Những triển vọng của Cộng đồng ASEAN**

- Sự vươn lên của khu vực châu Á – Thái Bình Dương, của Đông Nam Á nói riêng là cơ sở để Cộng đồng ASEAN tiếp tục phát triển sâu rộng trên 3 trụ cột.
- Cộng đồng ASEAN ngày càng hoàn thiện thể chế, chính sách, cơ chế hợp tác và đạt được nhiều thành tựu.

=> hướng tới một khu vực năng động, thịnh vượng mới của thế giới.

- Về đối ngoại, vị thế của ASEAN được nâng cao trên trường quốc tế; đóng vai trò quan trọng tại nhiều diễn đàn lớn.

LUYỆN TẬP

Đọc đoạn tư liệu và cho biết mỗi nhận định dưới đúng hay sai

"Ý tưởng về xây dựng Cộng đồng ASEAN khởi nguồn ngay từ Tuyên bố Bangkok (1967), thể hiện qua mục tiêu "xây dựng một cộng đồng thịnh vượng và hòa bình ở Đông Nam Á". ASEAN trải qua hơn 30 năm (1967-1997) để xác định được mục tiêu xây dựng Cộng đồng, đánh dấu bằng sự ra đời văn kiện Tầm nhìn ASEAN năm 2020. ASEAN cũng cần hơn 10 năm (1997-2007) để hoàn tất mô hình và cách thức hoạt động của Cộng đồng, chính thức hoá bằng sự ra đời của Tuyên bố Bali II và Hiến chương ASEAN tạo nền tảng pháp lý cho Hiệp hội."

1. Ý tưởng, kế hoạch xây dựng Cộng đồng ASEAN thể hiện đầu tiên qua Tuyên bố Bangkok (1967). => Sai.
2. Nguyên tắc xây dựng Cộng đồng ASEAN là biến khu vực thành khối thịnh vượng và hòa bình. => Sai.
3. Cộng đồng ASEAN hoạt động dựa trên cơ sở pháp lí là Hiến chương ASEAN. => Đúng.
4. Tầm nhìn ASEAN 2020, Tuyên bố Bali II là các văn kiện chính thức hóa sự ra đời của Cộng đồng ASEAN. => Sai.